

Demografische ontwikkelingen

Vergrijzing en ontgroening zijn twee problemen die veroorzaakt worden door de leeftijdsopbouw van de inwoners van Sittard-Geleen en doordat jongeren vaak wegtrekken wanneer zij gaan studeren of elders een baan vinden.

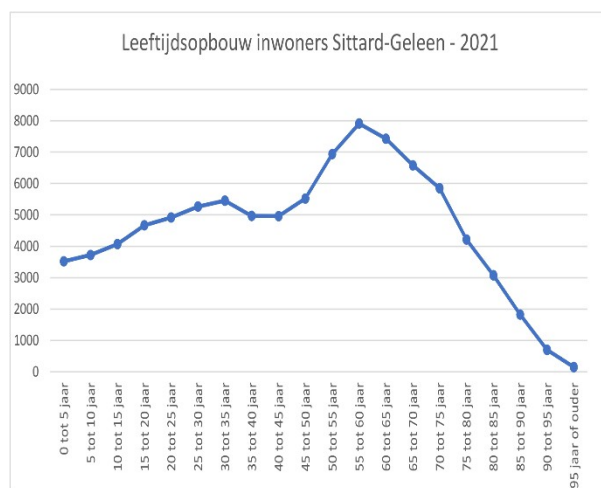
Bevolking	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sittard-Geleen	95070	94520	94195	93640	93275	93450	93330	93115	92940	92650	92425	91745
0 tot 5 jaar	4030	3980	4005	3950	3905	3830	3770	3695	3650	3600	3605	3520
5 tot 10 jaar	4735	4520	4345	4170	4060	3985	3975	3965	4015	3955	3850	3725
10 tot 15 jaar	5350	5290	5195	5060	4845	4695	4545	4375	4205	4100	4060	4070
15 tot 20 jaar	5445	5380	5205	5125	5250	5260	5195	5180	5045	4900	4780	4670
20 tot 25 jaar	5230	5160	5215	5050	4960	4965	4990	4905	4910	4980	5020	4920
25 tot 30 jaar	4895	4925	4995	4995	5115	5305	5360	5405	5490	5375	5410	5265
30 tot 35 jaar	4990	4910	4975	5070	4960	4900	4935	4995	5100	5240	5370	5455
35 tot 40 jaar	5840	5515	5220	5010	4935	4955	4925	4985	5020	4940	4885	4965
40 tot 45 jaar	7410	7095	6805	6540	6250	5875	5545	5240	4995	4935	4980	4960
45 tot 50 jaar	8310	8235	8045	7820	7520	7245	6980	6725	6495	6210	5830	5520
50 tot 55 jaar	7615	7820	7855	8025	8125	8195	8150	7990	7765	7480	7175	6940
55 tot 60 jaar	7050	7095	7215	7160	7245	7455	7685	7745	7905	8010	8035	7910
60 tot 65 jaar	6605	6655	6780	6840	6900	6845	6900	7045	6975	7030	7205	7430
65 tot 70 jaar	5030	5190	5430	5750	5980	6240	6320	6465	6530	6630	6560	6580
70 tot 75 jaar	4455	4515	4455	4475	4545	4660	4795	5040	5340	5565	5830	5850
75 tot 80 jaar	3635	3645	3725	3750	3825	3880	3975	3890	3960	4015	4110	4215
80 tot 85 jaar	2575	2645	2700	2720	2750	2825	2865	2975	3025	3065	3075	3075
85 tot 90 jaar	1360	1430	1470	1505	1580	1605	1655	1695	1720	1820	1835	1825
90 tot 95 jaar	405	470	500	545	560	620	625	655	670	685	675	700
95 jaar of ouder	75	85	85	95	95	110	140	145	155	155	145	150

Bevolking	2021	Gemiddeld per jaar in 2021	Ontwikkeling sinds 2010	
			Aantal	%
Sittard-Geleen	91745		-3325	-3.5
0 tot 5 jaar	3520	704	-510	-12.7
5 tot 10 jaar	3725	745	-1010	-21.3
10 tot 15 jaar	4070	814	-1280	-23.9
15 tot 20 jaar	4670	934	-775	-14.2
20 tot 25 jaar	4920	984	-310	-5.9
25 tot 30 jaar	5265	1053	370	7.6
30 tot 35 jaar	5455	1091	465	9.3
35 tot 40 jaar	4965	993	-875	-15.0
40 tot 45 jaar	4960	992	-2450	-33.1
45 tot 50 jaar	5520	1104	-2790	-33.6
50 tot 55 jaar	6940	1388	-675	-8.9
55 tot 60 jaar	7910	1582	860	12.2
60 tot 65 jaar	7430	1486	825	12.5
65 tot 70 jaar	6580	1316	1550	30.8
70 tot 75 jaar	5850	1170	1395	31.3
75 tot 80 jaar	4215	843	580	16.0
80 tot 85 jaar	3075	615	500	19.4
85 tot 90 jaar	1825	365	465	34.2
90 tot 95 jaar	700	140	295	72.8
95 jaar of ouder	150		75	100.0

Bovenstaande tabellen en nevenstaande grafiek tonen de ontgroening, vergrijzing en krimp van de bevolking.

Sinds 2010 nam de bevolking met 3,5% (3325 inwoners) af terwijl het aantal kinderen van 0 tot 5 jaar met 12,7% (510 kinderen) afnam en het aantal 75-plussers met 23,8% (1915 personen) toenam.

De arbeidsparticipatie wordt berekend op basis van het aantal werkzame personen van 15 tot en met 74 jaar. Het aantal inwoners in de leeftijdscategorie nam af met 3,3% van 72875 tot 70465 personen. Gezien de leeftijdsopbouw van de bevolking in 2021 zal dat het aantal personen tussen 15 en 75 jaar in 2031 afgenomen zijn tot 65830.

In de Toekomstvisie 2030 staat dat de arbeidsparticipatie in Sittard-Geleen 63,1% is en dat dit veel lager dan het nationaal gemiddelde (69%) is. Men schrijft *'Ambitie is om in 2030 de arbeidsparticipatie zeker op het landelijk gemiddelde te krijgen.'* SPA beschouwt dit als een irrealistisch en alleen te verklaren doordat men niet rekende. Om op het nationale gemiddelde te komen zijn zo'n 4500 werkzame personen nodig exclusief de circa 3500 nodig vanwege de berekende afname van de werkzame bevolking tot 2031. Dit zou een flinke bevolkingsgroei betekenen en daar gelooft SPA niet in. Dit is een van de redenen waarom SPA de Toekomstvisie 2030 afkeurde.

SPA onderscheidt drie groepen senioren, elk met verschillende mogelijkheden en behoeften. De eerste groep vormen mensen vanaf 45 tot 65 jaar. Deze 'jonge senioren' worden op de arbeidsmarkt als 'oudere werknemer' aangemerkt en zij ondervinden dat hun kansen met toenemende leeftijd snel afnemen. Na baanverlies lopen zij een groot risico een beroep op de bijstand te moeten doen totdat zij AOW-gerechtigd worden, een hoogst onwenselijke situatie. Nationaal zijn 49% van de bijstandsgerechtigden ouder dan 55 jaar. Het aantal werklozen dat twee jaar of langer thuis zit daalt ook in deze economisch betere tijden heel langzaam. Bijna 70 procent van hen is 45-plus, niet voor niets worden zij steeds vaker aangeduid als 'pechgeneratie'. SPA vindt daarom dat deze groep tijdelijk, totdat cijfers uitwijzen dat oudere bijstandsgerechtigden en werklozen weer veel makkelijker werk vinden 45-plussers vrijstelling van sollicitatieplicht moeten kunnen krijgen als compensatie voor het verrichten van vrijwilligerswerk en daarvoor een vrijwilligersbijdrage moeten ontvangen. Ook veel oudere, bijstandsgerechtigde en slecht geïntegreerde migranten met een taalachterstand treft dit. Aangezien het voor de samenleving van groot belang is dat migranten de taal veel gaan beter beheersen, beter integreren en meer kansen op werk krijgen wil SPA dit in het kader van het armoedebeleid aanpakken. Jonge senioren worden zich ook steeds bewuster van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en meerderen vullen dat in met bestuursfuncties in verenigingen of belangenorganisaties. Een aantal wordt zelfs politiek actief.

De tweede groep senioren, grofweg tot 75 jaar, vormt de 'actieve gepensioneerden'. Personen uit deze groep zijn fysiek nog tot veel in staat en gaan na hun pensionering dingen doen waarvoor men eerder geen tijd vrijmaakte. Zij ontdekken nieuwe talenten, krijgen nieuwe hobby's, verrichten vaak mantelzorg of vrijwilligerswerk en worden maatschappelijk actiever. Tekenend voor het gebrek aan belangstelling in de raadsperiode 2014-2018 is dat in de nota 'Talentontwikkeling' totaal geen aandacht besteed wordt aan senioren. Aanvulling van de nota is dringend nodig. En in de 'Kaders voor talentontwikkeling cultuur Sittard-Geleen 2015-2018' staat zelfs *'In ons beleid is brede talentontwikkeling van belang waar het gaat om de doelen die we ons gesteld hebben in het jeugdbeleid en scouten van potentieel toptalent voor het realiseren van onze ambities om een jonge, innovatieve stad te zijn.'* Het College gaat hier totaal voorbij aan de realiteit dat wij in een snel verouderende gemeente leven. Deze groeiende groep senioren gaat of blijft een belangrijke bijdrage aan de samenleving leveren. Dankzij de inzet van senioren tussen circa 65 en 75 jaar kunnen veel verenigingen voortbestaan en hun actieve rol in de zorg en hulpverlening aan anderen maakt dat er veel minder inzet van professionals nodig is en veel kosten worden bespaard. Vanwege de maatschappelijke effecten wil SPA dat de gemeente hun actiever helpt.

De derde groep senioren vormen de 'zorgbehoeftigen'. Met hun stijgende leeftijd, grofweg vanaf 75 jaar, komen ook lichamelijke kwalen en gebreken, afname van zelfredzaamheid en daarmee de mogelijkheid tot zelfstandig wonen. Men valt vaker en met grote kans op trage revalidatie of blijvend letsel. Daarbij zijn eenzaamheid, ondervoeding, depressiviteit, dementie, veiligheidsproblemen en mishandeling, allemaal bekende fenomenen waar veel mensen op hoge leeftijd mee te maken krijgen. Deze groep mensen heeft zorg nodig oplopend tot een niveau dat vergelijkbaar is met zorg nodig voor mensen die al op jongere leeftijd met beperkingen worden geconfronteerd. SPA is van mening dat respect, fatsoenlijke omgang en zorg voor zwakkeren en senioren tot de fundamenten van onze beschaving behoren en juist voor deze groep erg belangrijk is en dat daarin nog veel valt te winnen.

Gezien de bevolkingsaantallen van de verschillende leeftijdsgroepen valt te verwachten dat de gemeente het komende decennium een stijgende behoefte aan werknemers in de zorg zal krijgen. SPA ziet daarin een kans voor jongere generaties. SPA wil dat de gemeente de kansen promoot.

Uitgangspunt van beleid was jarenlang dat de Limburgse bevolking tot 2040 sterk zou dalen. Nu voorspellen CBS en PBL geen krimp maar tot 2030 stabiel zo'n 600000 inwoners voor Zuid-Limburg. Sittard-Geleen kent nu jaarlijks een kleine afname qua inwoners van zo'n 0,4%. Ontgroening en vergrijzing treden op maar migratie compenseert het sterfteoverschot is nu de gedachte. Als gemeente hebben we sterke behoefte aan vestiging van 20 tot 40 jarigen. De afname door Corona is daarin niet meegenomen.